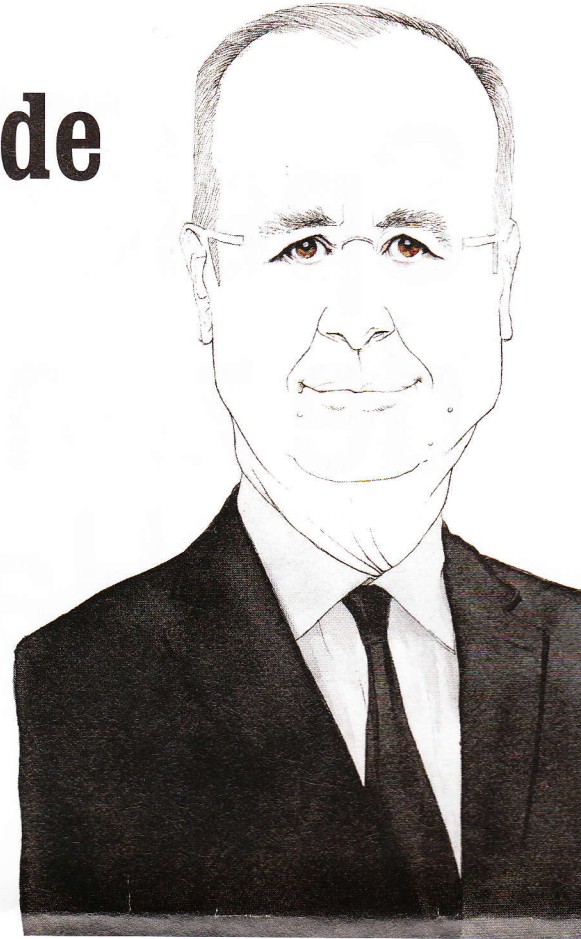

Politieke campagne

Op de huid van Hollande

non-fictie Laurent Binet ging Gonzo bij de Franse presidentsverkiezingen.

door Hans Renders illustratie Siegfried Woldhek

François Hollande laat zich niet kennen

Elke dinsdagavond sturen Franse politici motorkoeriers naar de drukkerij van het satirische weekblad *Le Canard enchaîné* om zo snel mogelijk een vers exemplaar van het satirische weekblad op te halen. Wie wordt er nu weer aan de publieke schandpaal genageld? Toen bekend werd dat Laurent Binet toestemming had gekregen om met het campagne team van François Hollande op te trekken tijdens de presidentsverkiezingen, was er niets van dit soort stress te bespeuren.

Opwinding was er wel. Binet is de auteur van de wereldwijde bestseller *HhhH*, een roman over Reinhard Heydrich. Hollande is van de Parti Socialiste, dus *Le Monde* wilde een artikel publiceren onder de kop 'Van SS naar PS'. Het werd uiteindelijk 'HhhHollande'. Binet was niet alleen beroemd, maar had ook een politiek profiel voordat hij aan deze klus begon, omdat hij een uitnodiging van Sarkozy voor een lunch op het Elysée had afgeslagen. Maar een interview over zijn boek met Valérie Trierweiler voor *Paris Match* zag hij wel zitten. De interviewster maakte er een mooi stuk van. Dat pakte goed uit, want zij bleek de vriendin van François Hollande te zijn. Toen Binet een paar maanden later graag de presidentsverkiezingen van binnenuit wilde volgen, stuurde hij Trierweiler een e-mail en vroeg of zij een goed woordje voor hem wilde doen bij de kandidaat.

Hollande is inmiddels president en het boek dat Binet als 'embedded' observator schreef, is nu in vertaling verschenen. In Nederland kennen we dit verschijnsel ook. Coen Verbraak maakte een documentaire over de verkiezingscampagne van Emile Roemer, al eerder konden

we Jan Marijnissen in een andere documentaire Agnes Kant zien uitkafferen en zagen we Wouter Bos met zijn campagne team broodjes eten. Het idee is simpel: je geeft een buitenstaander in de aanloop naar de verkiezingen een kijkje achter de schermen. Het resultaat wordt na de verkiezingsuitslag openbaar gemaakt. Dat was ook de deal die Binet met Hollande maakte. Bij verlies van de verkiezingen zou er geen boek komen. Dat is dan weer het verschil met die Nederlandse equivalenten.

Fan van 'zijn' kandidaat

Sarkozy gaf Yasmina Reza in 2007 de vrijheid om met zijn team mee te lopen teneinde een boek over hem schrijven. David Foster Wallace schreef de *inside story* over het verlies van John McCain als presidentskandidaat in 2008. Maar de uitvinder van deze 'gonzo-journalistiek' is Hunter S. Thompson, die in 1974 met het campagne team van George McGovern, tegenstander van Richard Nixon, mocht meelopen. De gonzo-rapporteur maakt er geen geheim van dat hij subjectief is.

Binet is op het kinderachtige af fan van 'zijn' kandidaat. Boeiender is zijn analyse van het 'harmoniseren': de journalisten die wekenlang in het gevolg van Hollande reizen, hebben niet veel meer te doen dan met elkaar praten. Resultaat: alle kranten schrijven hetzelfde.

Hollande laat zich niet kennen. Als Binet uiteindelijk 'het onmetelijke voorrecht' krijgt om met Hollande naar een verkiezingsbijeenkomst te reizen, achter in zijn auto, weet hij niet één vraag te verzinnen. Hollande vraagt hem of hij misschien *Le Parisien* wil lezen. Eerlijk van Binet om dit op te schrijven, maar stuitend dat hij zich niet gewoon voorbereidt.

Toch is *Niets gaat zoals verwacht* een intrigerend boek. Binet weet een stroom van opmerkingen van Hollandes adviseurs, soms vertrouwelijk, dan weer regelrecht roddelachtig, tot een spannend geheel te smeden. Soms is Binet zelf onderdeel van het proces dat hij beschrijft (Gonzo), zoals wanneer hij zich in de badkamer van Hollande moet verstoppen omdat France 2 'intieme' beelden van de toekomstige president wil maken.

Hollande had te kampen met een imagoprobleem. Hij zou alleen maar kandidaat voor de PS zijn omdat Dominique Strauss-Kahn vanwege het seksschandaal in New York was afgevalen, en vooral moest hij het PS-programma brengen zonder voor een man uit het verleden te worden versleten. 'Tegenwoordig winnen sociaal-democraten alleen de verkiezingen door de idealen van de sociaal-democratie te loochenen,' citeert Binet een partijgenoot. 'De keuze die de democratie ons nog laat, is in welke volgorde u uw rechten wilt kwijtraken. Eerst het pensioen? De sociale zekerheid? De uitkeringen?' De eerste doodsb bedreigingen komen binnen. Hollande blijft kalm. Zelfs als op televisie bekend wordt gemaakt dat hij de nieuwe president van Frankrijk is. Het moment dat Binet in tranen uitbarst. De nieuwe president omhelst hem en zegt 'Bedankt, Laurent.' ■

Laurent Binet, *Niets gaat zoals verwacht. Een fascinerend kijkje achter de schermen van een politieke campagne*, vertaling Liesbeth van Nes, Meulenhoff, 288 p., €19,95

Stuitend dat hij zich niet gewoon voorbereidt